

12. Бутович О. Досвід кримінально-правової протидії корупційним злочинам у Франції / О. Бутович // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 4. – С. 90-94.

13. Дульський О. О. Зарубіжний досвід інституційного забезпечення боротьби з корупцією. Реалії і перспективи його впровадження в Україні / О. О. Дульський // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012. – Вип. 1. – С. 108-116.

References:

1. Belik V. The concept and structure of administrative and legal mechanism for combating corruption Prosecutor's Office of Ukraine / V. Belik. - [Electronic resource]. - Access: http://www.pap.in.ua/3-2_2013/7/Bielik%20V.O..pdf - S.188-192.

2. Specialised institutions to combat corruption: an overview of models / Organisation for Economic Cooperation and Development. Anti-Corruption Network for Eastern Europe and Central Asia. [Electronic resource] - Access: <http://www.oecd.org/corruption/acn/39972270.pdf>.

3. On ratification of the United Nations Convention against Corruption Law of Ukraine from 18.10.2006r. № 251-V // Supreme Council of Ukraine (BD). - 2006. - N 50. - st.496.

4. Pidyukov P. Prevention of corruption in the system of staffing ATS Ukraine as an integral part of the organization's national security: a historical perspective and current issues / Pidyukov P., J. Konyushenko, A. Kubaryeva, V. Vac // Bulletin of the Academy of MIA. - 2009. - № 1. - P. 19-31.

5. Sniherov Alexander. Preventing corruption in law enforcement bodies of Ukraine / Alexander Sniherov // Bulletin of the Academy of the Interior Ministry. - 2008. - № 1-2. - P. 14-21.

6. Kalman O.G. Status and prospects of organizational and legal support to combat and prevent corruption in Ukraine / O.G. Kalman // Fighting organized crime and corruption (theory and practice). - 2007 - Vol. 15. - P. 39-50.

7. Miller YP Background of corruption and some disadvantages to fight her / YP Miller // The fight against organized crime and corruption (theory and practice). - 2007 - Vol. 15. - P. 69-76.

8. Tolkovanov V.V. Priority directions of state policy in the sphere of combating corruption / V.V. Tolkovanov // Analytics and power. - 2011. - № 4. - P. 17-23.

9. Dul'skyi Alexander. Institutional support for fighting corruption / Alexander Dul'skyi // Bulletin of the Academy of the Interior Ministry. - 2010. - № 2 (14). - P. 6-12.

10. Lenkevych O. organizational and legal framework to combat corruption in the civil service / O. Lenkevych // Bulletin of East Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl. - 2013. - № 16. - P. 34-37.

11. Ilyenok T. Foreign experience of administrative-legal counteraction to corruption / Ilyenok T. B // Legal science - 2012. - № 12 - P. 42-52.

12. A. Butovych experience of criminal law combating corruption crimes in France / A. Butovych // Bulletin of the National Prosecution Academy of Ukraine. - 2013. - № 4. - P. 90-94.

13. Dul'skyi A.A. Foreign experience of institutional support for the fight against corruption. Realities and prospects of its implementation in Ukraine / A.A. Dul'skyi // Fighting organized crime and corruption (theory and practice). - 2012. - Vol. 1. - P. 108-116.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Кінашук Л.Л.

УДК 342.9

Марченко В.В.,

здобувач наукового ступеня доктора юридичних наук
кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
органів внутрішніх справ Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

**ЗНАЧЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В РЕГУЛЮВАННІ
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

У статті обґрунтовано вагомe значення діяльності органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин у сучасних умовах, і відповідно актуальність реформування виконавчої влади в контексті адміністративної реформи в Україні. Проаналізовані законодавчо закріплені завдання органів

виконавчої влади, виявлені недоліки в процесі їх практичної реалізації, і надані пропозиції й рекомендації щодо їх усунення.

Ключові слова: виконавча влада, органи виконавчої влади, адміністративна реформа, адміністративні послуги.

Марченко В.В.,

соискатель ученой степени доктора юридических наук
на кафедре административного права, процесса и
административной деятельности органов внутренних дел

Днепропетровского государственного университета внутренних дел

ЗНАЧЕНИЕ ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ В РЕГУЛИРОВАНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОТНОШЕНИЙ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

В статье обосновано большое значение деятельности органов исполнительной власти в регулировании общественных отношений в современных условиях, и соответственно актуальность реформирования исполнительной власти в контексте административной реформы в Украине. Проанализированы законодательно закрепленные задачи органов исполнительной власти, выявлены недостатки в процессе их практической реализации, и предоставлены предложения и рекомендации по их устранению.

Ключевые слова: исполнительная власть, органы исполнительной власти, административная реформа, административные услуги.

Marchenko V.V.,

competitor of a scientific degree of Doctor of Law at the department
of administrative law and administrative process of enforcement bodies
of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

THE VALUE OF THE EXECUTIVE POWER IN THE REGULATION OF SOCIAL RELATIONS IN MODERN CONDITIONS

The article substantiates the importance of executive bodies in the regulation of social relations in modern conditions, and hence the urgency of reforming the executive power in the context of administrative reform in Ukraine. The legislatively fixed tasks of executive bodies in the regulation of social relations are analyzed, the problems of their implementation are defined, and suggestions and recommendations for their elimination are provided.

Value of modern executive bodies must be, above all, to ensure equal and impartial treatment of civil servants to citizens, creation (and simplify the process) necessary preconditions for the realization of the rights and legitimate interests of legal relations, and the same attitudes and responsibility as citizens to fulfill obligations to the state, and the state to the citizens. That is today the importance of executive bodies in the regulation of social relations is transforming interaction between state and citizen, and within the state apparatus in the direction of "service" attention individuals and legal entities and "serving" people.

Keywords: the executive power, the executive authorities, administrative reform, administrative services.

Актуальність проблематики. Досягнення провідними країнами Європи та світу рівня розвинених демократичних правових держав обумовлено в тому числі ефективною діяльністю органів виконавчої влади, які є стержнем державного управління в найрізноманітніших сферах сучасних суспільних відносин. Тому одним із пріоритетних напрямків здійснюваної адміністративної реформи є реформування саме виконавчої влади України. Зокрема, в Указі Президента України «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» від 22.07.1998 р. №810/98 зазначається, що виконавча влада, реалізуючи призначення демократичної, соціальної правової держави, створює умови для реалізації прав і свобод громадян, а також надання їм широкого кола державних, у тому числі управлінських, послуг [1].

Отже, органи виконавчої влади мають вагоме значення в регулюванні суспільних відносин, яке при цьому зростає з виникненням глобальних та національних викликів соціально-економічного чи політичного характеру, змін у правовому полі, появою нових запитів і потреб в населення тощо.

Ступінь наукової розробки проблеми. Окремі аспекти діяльності органів виконавчої влади є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних учених: В.Б. Авер'янова, Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.М. Кириченка, І.Б. Коліушка, В.К. Колпакова, М.І. Ославського, О.І. Остапенка, М.М. Тищенко, Ю.С. Шемшученка та ін. Проте, сучасне значення органів виконавчої влади потребує свого подальшого дослідження, що обумовлює актуальність обраної тематики. Метою даної статті є комплексне дослідження значення органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин у сучасних умовах.

Мета статті - обґрунтувати вагоме значення діяльності органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин у сучасних умовах.

Виклад матеріалу. Як слушно зазначає В.Б. Авер'янов, органи виконавчої влади є ключовими суб'єктами адміністративного права, оскільки їм належить провідне місце і роль у виникненні й функціонуванні суспільних відносин, що є предметом адміністративно-правового регулювання [2, с.206]. Крім того, автор наголошує, що вирішальна спрямованість виконавчої влади полягає в утвердженні і забезпеченні прав та свобод людини [3, с.17]. У свою чергу, І.Б. Коліушко вбачає головне завдання уряду у виробленні та проведенні державної політики [4, с.13]. Натомість О.В. Скрипнюк вважає, що діяльність органів виконавчої влади спрямована на безпосередню реалізацію функцій Української держави у сфері соціальних, економічних, культурних, бюджетно-фінансових відносин з метою забезпечення належного функціонування держави як складного суспільно-політичного механізму [5, с.329]. Проте, на наш погляд, зазначені твердження не відображають в повній мірі значення діяльності органів саме виконавчої влади, будучи характерним для органів державної влади в цілому.

З даного приводу М.В. Ковалів і І.Б. Стахура зазначають, що органи виконавчої влади та місцевого самоврядування є найчисленнішою групою органів публічної влади, що здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність з управління економічною, адміністративно-політичною та соціально-культурною галузями в державі, з метою забезпечення прав і законних інтересів громадян у різних сферах суспільного життя. На думку авторів, особливість виконавчої влади серед гілок державної влади полягає в тому, що саме у процесі її реалізації відбувається реальне втілення в життя законів та інших нормативних актів держави, практичне застосування всіх важелів державного регулювання й управління важливими процесами суспільного розвитку [6, с.22], із чим не можна не погодитись.

Досліджуючи значення органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин, охарактеризуємо, передусім, законодавчо закріплені завдання та функції даних органів, своєчасна й успішна реалізація яких і є відображенням значущості їх діяльності. Так, до основних завдань Кабінету Міністрів України як вищого органу виконавчої влади належать наступні: 1) забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики

держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України; 2) життя заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості; 3) забезпечення проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, у тому числі амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування; 4) розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програм; 5) забезпечення розвитку і державної підтримки науково-технічного та інноваційного потенціалу держави; 6) забезпечення рівних умов для розвитку всіх форм власності; здійснення управління об'єктами державної власності відповідно до закону; 7) здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності та національної безпеки України, громадського порядку, боротьби із злочинністю, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; 8) організація і забезпечення провадження зовнішньоекономічної діяльності, митної справи; 9) спрямування та координація роботи міністерств, інших органів виконавчої влади, здійснення контролю за їх діяльністю [7]. Проте вважаємо, що деякі з зазначених завдань дублюються із завданнями, поставленими перед Президентом України, що обумовлює необхідність їх конкретизації.

Наступною ланкою у системі органів виконавчої влади України є центральні органи виконавчої влади. Законом «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI передбачено, що міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики. Зокрема, згідно ст. 7 Закону основними завданнями міністерства є: 1) забезпечення нормативно-правового регулювання; 2) визначення пріоритетних напрямів розвитку; 3) інформування та надання роз'яснень щодо здійснення державної політики; 4) узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України; 5) забезпечення здійснення соціального діалогу на галузевому рівні та ін. [8].

Відповідно завданнями центральних органів виконавчої влади (ст.17) є наступні: 1) надання адміністративних послуг; 2) здійснення державного нагляду (контролю); 3) управління об'єктами державної власності; 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність та ін. При цьому органом виконавчої влади можуть здійснюватися декілька завдань, і залежно від їх спрямованості (надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, управління об'єктами державної власності, контрольно-наглядові) центральний орган виконавчої влади утворюється як служба, агентство чи інспекція [8]. Дані напрямки діяльності органів виконавчої влади, на нашу думку, є актуальними на сьогодні, особливо щодо надання адміністративних послуг населенню та здійснення контрольно-наглядових повноважень. Проте потрібно пам'ятати, що для

ефективної реалізації поставлених завдань обов'язковим є контроль і нагляд і безпосередньо за якістю діяльності органів виконавчої влади.

Найнижчою ланкою в системі органів виконавчої влади є місцеві державні адміністрації, які на відповідній території забезпечують: 1) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади; 2) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян; 3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку; 4) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів; 5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм; 6) взаємодію з органами місцевого самоврядування; 7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень [9, 10].

Як бачимо, декларативно чинним законодавством закріплена низка завдань, функцій і повноважень органів виконавчої влади. Незважаючи на це, більшість із них виконується неефективно. Як зазначає з цього приводу В.Б. Авер'янов, найперше завдання якісного розвитку виконавчої влади в Україні полягає в необхідності рішучого подолання існуючої недооцінки ролі та місця держави у вирішенні проблеми прав людини, яка традиційно обмежується переважно захистом порушених прав. Натомість потрібно якомога більше спрямовувати увагу держави на значно складнішу роботу щодо утвердження пріоритету прав і свобод людини в повсякденному житті українського суспільства [3, с.147]. Хоча, відмітимо, що даний постулат щодо пріоритетності, найвищої цінності прав і свобод неодноразово звучить в Конституції України, але, не зважаючи на це, на практиці не виконується.

Окрім даного недоліку, до суттєвих прорахунків у діяльності органів виконавчої влади та її правового регулювання, на нашу думку, слід віднести: 1) відсутність реальних гарантій неухильного дотримання визначених Конституцією і законами України прав і свобод громадян, у т.ч. і з боку органів державної влади та їх посадових осіб; 2) дублювання деяких функцій і завдань окремими службами, наявність бюрократичних процедур при наданні адміністративних послуг; 3) надмірна централізація органів виконавчої влади, що унеможливує здійснення «сервісної» функції держави; 4) недостатня розвиненість електронного врядування та надання адміністративних послуг в електронній формі, у т.ч. в режимі он-лайн; 5) нерозвиненість інститутів громадянського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, й відсутність достатніх передумов для його здійснення; 6) незавершеність реформування державної служби; 7) неадаптованість принципів функціонування центральних органів виконавчої влади ринковим умовам суспільних відносин тощо.

На подолання цих та інших недоліків орієнтована адміністративна реформа в Україні. Як відмічає І.Б. Коліушко, під адміністративною реформою розуміємо комплекс політико-правових заходів, які полягають у структурних, функціональних та державно-службових перетвореннях, насамперед у сфері виконавчої влади, з метою перетворення її з владно-репресивного механізму на організацію, що служить суспільству, і створення на цій основі ефективної системи державного управління [4, с.7]. У даному контексті органи виконавчої влади відіграють важливе значення при

наданні адміністративних послуг. Дефініція «послуги» характеризує новітній «сервісний» характер суспільних відносин, що мають місце при взаємодії фізичних і юридичних осіб з органами виконавчої влади, акцентуючи увагу на виконанні обов'язків держави перед громадянами щодо забезпечення належної реалізації ними своїх прав та інтересів.

Тобто вважаємо, що в сучасних умовах головне значення органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин полягає, передусім, у «служінні» фізичним і юридичним особам задля утвердження неухильного додержання прав і свобод людини та громадянина й забезпечення їх дієвого захисту. Засобом такого «служіння» є надання адміністративних послуг, процедури яких на сьогодні передбачають активне застосування електронних технологій, що сприяє де персоніфікації одержувачів послуг і відповідно справедливому й рівному ставленню до них, а отже й зменшенню й попередженню випадків хабарництва, корупції, руйнуванню бюрократичних бар'єрів тощо. Крім того, запровадження електронного врядування й інших форм електронної взаємодії в системі органів виконавчої влади орієнтовано на оптимізацію управлінських функцій, спрощення процедурної частини здійснення повсякденної діяльності в органах виконавчої влади, якості виконання функцій і повноважень органів та посадових осіб у межах чітко визначеної компетенції. Цілком погоджуємося з точкою зору Т.В. Мотренка, який робить наголос, що впровадження інформаційних технологій призводить не до зменшення ролі державних установ, а до їх кардинального реформування, що спрямоване на підвищення ефективності і, як наслідок, зростання їх значимості [11, с.286].

Висновки. Отже, значення сучасних органів виконавчої влади має полягати, перш за все, у забезпеченні рівноцінного й об'єктивного ставлення державних службовців до громадян, створенні (й спрощенні даного процесу) необхідних передумов для реалізації прав і законних інтересів суб'єктів правовідносин, а також однакового відношення й відповідальності як щодо виконання обов'язків громадянами перед державою, так і державою перед громадянами. Тобто на сьогодні значущість органів виконавчої влади в регулюванні суспільних відносин полягає у трансформації взаємодії між державою і громадянином, і всередині апарату державного управління в бік «сервісного» обслуговування фізичних і юридичних осіб і «служінню» народу.

Список використаних джерел:

1. Указ Президента України «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» від 22.07.1998 р. №810/98. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/810/98>
2. Авер'янов В.Б. (ред.) Адміністративне право України. Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.
3. Виконавча влада і адміністративне право /За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.
4. Коліушко І.Б., Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні: Моногр. – К.: Факт, 2002. – 260 с.
5. Скрипнюк О.В. Курс сучасного конституційного права України: академічне видання / О.В. Скрипнюк. – Х.: Право, 2009. – С. 329.
6. Ковалів М.В., Стахура І.Б. Особливості адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. – 2014. – № 807. – С.22-26.
7. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р.№ 794-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 13. – Ст.222.

8. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – № 38. – Ст.385.
9. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. - №20-21. – Ст.190.
11. План модернізації державного управління: пропозиції щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування / [А. Вишневський (кер. авт. колективу), В. Афанасьєва, Р. Гекалюк та ін.; за заг. ред. Т. Мотренка]. – К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2010. – 396 с.

References:

1. Ukaz Prezidenta Ukrainy «Pro zakhody shchodo vprovadzhennya Kontseptsiyi administratyvnoyi reformy v Ukraini» vid 22.07.1998 r. #810/98. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/810/98>
2. Aver"yanov V.B. (red.) Administratyvne pravo Ukrainy. Pidruch.: U dvokh tomakh: Tom 1. Zahal'na chastyna / Red. kolehiya: V.B. Aver"yanov (holova). – K.: Vydavnytstvo «Yurydychna dumka», 2004. – 584 s.
3. Vykonavcha vlada i administratyvne pravo /Za zah. red. V.B. Aver"yanova. – K.: Vydavnychyy Dim «In-Yure», 2002. – 668 s.
4. Koliushko I.B., Vykonavcha vlada ta problemy administratyvnoyi reformy v Ukraini: Monohr. – K.: Fakt, 2002. – 260 s.
5. Skrypnyuk O.V. Kurs suchasnoho konstytutsiynoho prava Ukrainy: akademichne vydannya / O.V. Skrypnyuk. – Kh.: Pravo, 2009. – S. 329.
6. Kovaliv M.V., Stakhura I.B. Osoblyvosti administratyvno-pravovoho statusu orhaniv vykonavchoyi vlady // Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnika». Yurydychni nauky. – 2014. – # 807. – S.22-26.
7. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 27.02.2014 r.# 794-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady (VVR). – 2014. – # 13. – St.222.
8. Pro tsentral'ni orhany vykonavchoyi vlady: Zakon Ukrainy vid 17.03.2011 r. # 3166-VI // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR). – 2011. – # 38. – St.385.
9. Konstytutsiya Ukrainy vid 28 chervnya 1996 roku // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1996. – # 30. – St. 141.
10. Pro mistsevi derzhavni administratsiyi: Zakon Ukrainy vid 09.04.1999 r. # 586-XIV // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR). – 1999. - #20-21. – St.190.
11. Plan modernizatsiyi derzhavnoho upravlinnya: propozytsiyi shchodo pryvedennya derzhavnoho upravlinnya ta derzhavnoyi sluzhby Ukrainy u vidpovidnist' iz pryntsypamy i praktykamy demokratychnoho uryaduvannya / [A. Vyshnevs'kyy (ker. avt. kolektyvu), V. Afanas'yeva, R. Hekalyuk ta in.; za zah. red. T. Motrenka]. – K.: Tsentr adaptatsiyi derzhavnoyi sluzhby do standartiv Yevropeys'koho Soyuzu, 2010. – 396 c.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Лоцихін О.М.

УДК 342.9:351.811.123

Михайлов Р.І.,

начальник кафедри спеціальних дисциплін
та адміністративної діяльності
Донецького юридичного інституту МВС України
кандидат юридичних наук

**ГЕНЕЗИС АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ**

В роботі досліджено становлення правового регулювання відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху. Досліджуються напрями визначення у адміністративно-деліктному законодавстві складових відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: дорожній рух, безпека дорожнього руху, проступок у сфері безпеки дорожнього руху, учасники дорожнього руху, адміністративна відповідальність, дорожньо-транспортна пригода.